

UNITAREN

Marts – april 2016 • 113. årgang, Nr. 2

Indhold

- Opstandelsen. Af Marianne Nørregaard 23
- Verdens igenfødselse. Af N.F.S. Grundtvig 29
- Lystændingsord 30
- Har vi en folkekirke – folkets kirke? Af Erik Bovin 31
- Årsberetning 2016 og bestyrelsen 2016/2017 33
- Kontingent og abonnement 2016 39
- Andagter og møder. Meddelelser 40

UNITAREN
udgives af
Unitarisk Kirkesamfund

Unitarisk Kirkesamfund
Dag Hammarskjölds Allé 30
2100 København Ø
Tlf.: 35 26 17 71
Kontomedarbejder: Ingrid Eget
Kontortid: mandage 10-17

E-mail adresse: post@unitarerne.dk
Hjemmeside: www.unitarerne.dk
Bankkonto: Nordea: reg.nr. 2104, konto nr. 8030 009 070 – eller
girokonto 83557702

Formand: Marianne Nørregaard (tlf. 2096 0678)
Næstformand: Flemming J. Jensen
Kasserer: Vagn Plenge
Forvalter af bygningen: Viktor Wennesz

Unitaren optager artikler vedrørende frisindet religion og livsfilosofi, herunder om unitarisme i udlandet og herhjemme, samtidig med at det fungerer som medlemsblad for samfundet. Der udgives 6 numre om året, og abonnement for ikke-medlemmer er 120,00 kr. årligt, inkl. porto. Redaktionen forbeholder sig ret til at redigere indsendt materiale, i samarbejde med forfatteren. Artikler med forfatternavn forpligter hverken samfundet eller bladet, men tegner alene forfatteren. Artikler foretrækkes i digital form, fx tilsendt via email.

Ansv. redaktør:
Vagn Plenge
Brydegårdsvej 17A
2760 Måløv

Tryk: Spar Tryk, Årslev
ISSN: 0908-2182

Opstandelsen

Af Marianne Nørregaard

Palmesøndag er den søndag, hvor Jesus ifølge *Bibelen*s fortælling red ind i Jerusalem, og folk – stadig ifølge myten – lagde palmegrene foran hans fødder. Derefter følger påsken, som hviler på fortællingen om korsfæstelsen og opstandelsen.

Unitarer har det traditionelt svært med påsken og med fortællingen, der er det bærende for påsken: Vi tror ikke på arvesynden, og for os er det derfor en uforståelig tanke, at en mand skulle slås ihjel på denne frygtelige måde for at befri os fra den.

Hertil kommer, at vi af mange grunde ikke kan tro, at Jesus døde og derefter stod op af graven – i hvert fald ikke sådan som det traditionelt forstås af den kristne kirke; det går imod en af vores grundlæggende forestillinger: Unitarer vil gerne have overensstemmelse mellem videnskab og vores tro, og tanken om kødets opstandelse – at et menneske bliver levende igen efter at være dødt – dét kan vi ikke tro.

Det er lige ved at være et dogme for os, at Jesus ikke stod op fra de døde. Som unitar må man konkludere, at enten var han ikke død – eller også stod han ikke op. Den konkrete opstandelse ligger uden for den unitariske opfattelse. I øvrigt ligger den vist også uden for i hvert fald nogle kristnes opfattelse. Dét må de blive enige om.

Men dette betyder, at mange unitarer er lidt utilpasse ved fortællingen om opstandelsen. Så hvad skal vi stille op med den fortælling? Skal vi blot slutte, at det var tidligere tiders uvidenhed, godtroenhed eller måske simpelthen et nummer – at nogen narrede folk for at skaffe oprejsning for den ydmygelse og sorg, at deres leder var død så smertefuldt på korset?

Måske skal vi bare nyde fridagene og lade de kristne om at interessere sig for opstandelsen... Eller kan vi som unitarer bruge påsken og fortællingen om opstandelsen til noget?

Jeg har tidligere i påsken talt om fortællingens rødder: Påsken kan spores tilbage til ældgamle frugtbarhedsritualer, der udøvedes i Mellemøsten længe, længe, førend jødedom og kristendom holdt deres indtog. Og der er også grund til at fejre og takke Gud på dette tidspunkt. Foråret kommer ... og med det frugtbarheden, dyr, der kan jages, og korn, der spirer, og senere høsten. Herefter kommer vinteren med den hvile, der skal til, for at det hele kan spire på ny, når foråret atter indfinder sig. En fejring af denne cyklus på dette tidspunkt af året, hvor det nye liv viser sig, ligger lige for. Set i det lys bliver Jesus personificeringen af foråret – livet, der vender tilbage efter vinterens hvileperiode, hvor alt forekom dødt.

I den forbindelse trækker fortællingen om Jesus' opstandelse på et andet sæt myter: Myterne om guden, der i efteråret forsvinder, bliver slået ihjel eller går under jorden for først at komme igen til foråret. Den romerske Demeter er et eksempel på en sådan gudinde. Guden, der dør og kommer igen i foråret, er et symbol på frugtbarheden og på livets tilbagekomst. I det lys kan man måske sige, at påskeugen er en sammentrængt dramatisering af vinteren og forårets komme; guden er slået ihjel, og derefter genopstår han.

Man kan således skimte en religiøs frugtbarhedsfest på dette tidspunkt tilbage til oldtiden. Festen har derefter flere gange fået nye religiøse begrundelser, men er blevet liggende på dette tidspunkt.

Også jøderne fejrede påske, før Jesus kom til; det var en højtid, hvor jøderne udtrykte taknemmelighed for udfrielsen fra Ægypten, og frugtbarhedsfesten skiftede således fokus. Senere skiftede festen igen begrundelse, og i dag fejrer den kristne kirke påske til minde om Jesus' opstandelse.

Men hvorfor fejrer *unitarer* påske?

Oplagt for en unitar er det at se fortællingen som en fortælling om en persons uretfærdige lidelse. Der er også i dag mennesker, der torteres og lider, og man kan se Jesus som symbol på lidende mennesker alle vegne.

Men jeg vil gerne komme selve opstandelsen lidt nærmere. Kan

man som unitar forholde sig til denne? Unitarer vil gerne, at der skal være overensstemmelse mellem vores tro og de resultater, videnskaben kan anerkende, og en død mand står ikke op fra døden, hvis man ser videnskabeligt på det.

Dette har også været en unitarisk måde at forholde sig til opstandelsen på; således har man analyseret *Bibels* beretning om korsfæstelsen og opstandelsen i videnskabeligt lys for at vurdere, hvad der virkelig skete.

I 1946 udgav et medlem af Unitarisk Kirkesamfund således en pjece af Dr. Hugo Toll med titlen *Døde Jesus på Korset?*. Heri analyserer han begivenhederne, som de er gengivet i *Bibelen*, og kommer frem til, at Jesus ikke døde på korset, men blot besvimede. Et væsentligt argument er, at det i *Bibelen* blandt andet fortælles, at en soldat for at se, om Jesus nu virkelig var død, stak sit sværd i siden på Jesus, hvorefter der kom blod og vand. Rent lægeligt ved vi, at en død ikke bløder, og fremstillingen slutter herefter, at Jesus ikke var død. Også Jesus' opførsel efter opstandelsen tyder efter denne opfattelse på, at Jesus ikke var død; han opsøger blandt andet disciplene og spiser sammen med dem – dog kun efter mørkets frembrud. Der er også en situation, hvor han går sammen med dem, uden at de kan kende ham. Dette giver mening, hvis man antager, at han ikke var død; han opfører sig som en, der er på flugt fra myndighederne – med god grund: De har forsøgt at henrette ham en gang.

Om det giver mening at forsøge videnskabeligt at dissekere, hvad der er en religiøs fortælling, på denne måde, ved jeg ikke. Dog må man i hvert fald ud fra et unitarisk synspunkt altså kunne sige, at enten var han ikke død – eller også stod han ikke op.

Hvad der skete efterfølgende, har givet anledning til mange spekulationer om, hvordan det derefter gik: Rejste han til Frankrig og fik børn, grundlagde han en kult dér, mv? Dem behøver vi ikke forholde os til.

Men hvis vi afviser den bogstavelige fortolkning af fortællingen om opstandelsen, hvad skal vi da stille op med den? Og med påsken?

Min påstand er, at der alligevel var en opstandelse – dog ikke i den forstand, som kristendommen lægger i fortællingen.

Vi kan ikke tro på en fysisk opstandelse – det giver ingen mening. Men noget skete dengang for 2000 år siden: Et menneske gjorde så dybt et indtryk på andre, at hans tanker levede langt ud over, hvad de fleste tanker kan. I den forstand er opstandelsen en realitet; romerne – eller jøderne – forsøgte at slå personen ihjel, og vi kan vel lægge til grund, at der har været en korsfæstelse; men tankerne har overlevet helt frem til vores tid – forvanskede vil nogen sige ... ja, men dog tilgængelige for hvem der vil. En stadig inspiration for alle. Og så enkle, at enhver kan forstå dem. Og så tankevækkende, at vi stadig kan diskutere dem. Så grundlæggende, at vi har en af hans helt centrale fortællinger – den om den barmhjertige samaritan - illustreret på væggen bag talerstolen i vores kirke.

Vi må således skelne mellem tanken om kødets opstandelse og tanken om de tanker, som Jesus gav udtryk – eller som tilskrives Jesus. Selvom hans krop ikke stod op fra de døde, så overlevede hans tanker og hans lære med de værdier, der findes deri.

Derfor har vi også taget med i vores trosgrundlag, at Jesus – selv om vi ikke tror, at han er guddommelig – kan opfattes af os unitarer som et inspirerende menneske. Vi kan stadig hente inspiration i hans fortællinger til vores forståelse af verden og vores rolle og værdier i den.

Hvorfor blev Jesus i den grad et samlingspunkt for så mange menneskers religiøse forestillinger? På grund af hans frygtelige død og efterfølgende opstandelse? Eller på grund af hans ideer? Kristne vil sige det første: På grund af hans frygtelige død, der blev fulgt af opstandelsen, er det bevist, at hans lære har værdi. Unitarer vil sige det sidste: Han blev samlingspunkt for en hel religion, fordi hans ideer, hans værdier er værd at efterfølge. Man behøver ikke den magiske fysiske

opstandelse, den tomme grav, for at forstå opstandelsen af hans ideer. Jesus' lære kan hvile i sig selv.

Mønsteret med, at en persons lære overlever, selvom nogen forsøger med vold at slå den pågældende ihjel, er i øvrigt ikke enestående; det kendes fx også fra en person, vi i dag anser for at være en af unitarismens grundlæggere: Miguel Serveto blev brændt på grund af sin opfattelse af treenigheden, men selvom man brændte hans bøger sammen med ham, lever hans ideer videre. Det sker helt uden magisk opstandelse, men simpelthen i erkendelse af, at ideerne er værd at følge.

Så en unitarisk opfattelse af opstandelsen bygger på det faktum, at Jesus' tanker overlevede. Det var ikke hans krop, der overlevede, men hans værdier. Samtidig giver fortællingen om opstandelsen os håb og virker opløftende på mange måder:

Ved at trække på så mange rødder helt tilbage til de første frugtbarhedsfester, minder påsken også os om, at vi står overfor et af de største mirakler – ikke miraklet om kødets opstandelse, men miraklet om livets opstandelse. Fra at ligge som uanseelige frø i jorden, genopstår planterne omkring os til blomster og frugter, der igen giver liv og glæde.

Fortællingen minder os dermed også om Guds kærlighed. Vores taknemmelighed afspejles i vores etiske grundlag, hvorefter vi blandt andet tilstræber at være taknemmelige for og glæde os over livet og dets gaver. Det er så let at glemme i hverdagen, men forårets komme efter en lang vinter minder os om, at vi skal påskønne de gaver, vi får.

Samtidig viser fortællingen også noget om mirakler. Ikke mirakler forstået som overtrædelser af naturlovene, men mirakler i hverdagslivet, der giver anledning til håb, selv når alt håb synes ude.

Det skyldes fortællingens kerne: Fortællingen om opstandelsen forvandler forræderi, smerte og død til tilgivelse, opstandelse og liv. Det er en fortælling, vi behøver – fordi den kan være sand. Ikke bogstaveligt, men fortællingens kerne er sand. Det kan ske, at vensker, vi troede var døde, liver op igen, at håb, vi havde opgivet, viser sig pludselig at kunne trives igen. Foråret minder os om det; det sker for vores undrende øjne, når foråret kommer ... og det sker, når ting, vi

troede var håbløse, viser sig ikke at være det. Det sker ikke altid, men det kan ske – og netop derpå hviler vores håb, uden hvilket vi ikke kan leve. Håbet om at der er noget større, noget bedre, at noget godt kan komme fra en forfærdelig situation. Som disciplene, der troede, at Jesus var død, men opdagede, at han havde overlevet. Vi kan ikke tro bogstaveligt på fortællingen om opstandelsen, men vi kan tro på kernen om håb i den. Ellers kan vi ikke leve.

Herudover er fortællingen også et udtryk for vores håb om, at der er et liv efter døden. Det er et håb, vi deler med mange mennesker verden over i mange forskellige religioner. Håbet ikklædes i de forskellige trossystemer forskellige fortællinger, men kernen er den samme: Håbet om, at selvom man dør, er livet ikke slut.

Unitarer vil ikke påstå, at vi ved, hvad der sker efter døden, men vi føler, at mange ting i livet tyder på, at tanken om liv efter døden ikke er umulig.

Derfor kan også unitarer fejre påsken. Vi behøver ikke have det rutinemæssige ubehag ved opstandelsen, som traditionelt følger af vores afvisning af tanken om kødets opstandelse.

Vi kan fejre den, fordi påsken er en god anledning til at huske Jesus' lære: læren om den barmhjertige samaritan, om tilgivelse af sine fjender, om respekt for alle mennesker.

Vi kan fejre påsken som en anledning til at fejre livet, som det kommer igen hvert forår, glæden og taknemmeligheden over naturen og muligheden for en ny begyndelse, selvom alt ser sort ud.

Påsken er en anledning til at huske på, at selvom døden eksisterer, skal vi tænke på livet, foråret, frøet og den nye vækst ... og glædes over det. Selv med fortællingen om Jesus' død er det livet, der betyder noget. Det er vel den unitariske lære, vi kan drage af fortællingen, at selvom vi skal dø, skal vi leve først.

Så lad os bruge påsken til at glæde os over forårets komme, over den frugtbarhed, vi meget snart vil se – ja, allerede er begyndt at se omkring os, og sige ja til håbet og mulighederne for noget bedre. Lad os prøve at leve op til de værdier, Jesus viste os, som han var villig til at dø for, og som overlevede ham.

Verdens igenfødelse

Verdens igenfødelse
glæden igenføder,
og forynget skabningen
livets under møder.
Øst og vest og syd og nord,
sol og hav og luft og jord
synger påskesalmer.

Ser du op til hvælvingen.
skyerne sig klarer;
lytter du til bølgerne,
blidelig de svarer.
Mellem begge morgenglad
fryder sig med forårskvad
hele fuglekoret.

Ser du, hvor i skovene
alle træer skyder!
Mærker du, hvor engene
sig i våren fryder!
Nu det visne vorder grønt,
hvad der falmed atter skønt
– det gør påskemorgen.

Midt i verdens vintertid,
åndens frost og kulde,
lød der over jorderig
toner rene, fulde,
klang en røst med himmelsk bud:
Kærlig fader er vor Gud,
evigt liv hans gave!

Hjem til Ham gik Jesu ånd,
støvet blev hos støvet;
men hans ord fra slægt til slægt
er som forårsløvet,
er som vårens fuglesang
og som blomsterne i vang,
der står op af døde!

N.F.S. Grundtvig

Lystændingsord

Livets lys stråler fra hvert eneste menneskes øjne.
Sandhedens lys stråler i hvert eneste liv.
Må dette lys, vi nu tænder, minde os om,
at vores søgen efter sandhed og lys aldrig slutter,
og at den bliver forstærket og næret af hver eneste person, vi møder.
Må vi ære lyset i hinanden.

De amerikanske unitarer

Overalt i verden skinner lyset fra ærlige tanker
og viser mennesker vejen til deres egen autentiske tro.
Overalt i verden stråler fællesskabets lys
og trækker mennesker ind fra ensomhed og fremmedgørelse.
Overalt i verden brænder retfærdighedens flamme
og motiverer mennesker til modige handlinger fulde af tro.
Lad også denne flammes lys og varme være en fakkell
af tro, gavmildhed og medfølelse,
så vi lærer troens og kærlighedens veje.

Pastor David Usher, ICUU's første formand

Har vi en Folkekirke – folkets kirke?

Status 2000 år efter Jesus' fødsel

Af Erik Bovin

Det korteste udtryk jeg kan finde på her i året 2016, som kan beskrive det hele, er *Angst!*

Angst for at forandre folkekirken. Angst hos folk for ikke at have trygheden i de samme gamle ritualer i kirken, selvom de kunne trænge til en forandring. Angst for ikke at have en tro som siger at den frelser én, fordi Jesus tog alle vores synder på sig. Den tro som man automatisk glider ind i og betaler til over skatten, uden at man skal tilmelde sig. Præsternes angst for at træde ved siden af af frygt for at blive fyret, hvis de skulle have oplevet nogle guddommelige ting, som ikke lige står i det materiale de har forpligtet sig til at forkynde.

Men stod det til mig, så er der noget der skulle forandres i folkekirken – medmindre jeg skulle stå alene med følgende kommentarer:

Jeg har svært ved at forlige mig med situationen, når en præst under nadveren, som han siger at Jesus pålagde os, forkynder: ”Jesus, som døde for vor skyld, for at give os evigt liv...” Vil det sige, at folk som døde før Jesus, ikke havde muligheden for et evigt liv? Er vi blandt de heldige, altså os som er født efter år ca. 30, hvor Jesus blev korsfæstet, og så på det rigtige sted i verden, nemlig et kristent sted, og døbt osv?

Jeg har også svært ved at følge fx sognepræst Andres Thom som skriver: ”I kristendommen er opstandelsen en engangsforeteelse. På den yderste dag, hvor verden skal ophøre med at eksistere og give plads til Guds rige, skal alle stå op af deres grave. Desuden er der tale om en legemlig opstandelse og ikke kun en sjælelig. Du har ikke selv indflydelse på, hvorvidt du skal opstå eller ej. Det er Guds Søn, Jesus Kristus, der af sin far har fået overdraget magten, som sætter det hele i værk.”

Visse dele af trosbekendelsen har jeg det også svært med. Jeg har ændret dele af den så jeg kan kapere den:

”Vi tror på Gud Fader, den almægtige, himmelens og Jordens skaber.” – Jeg tror på at noget skabte universet, en tanke, en intention inden ”big bang” (vi kan kalde det for guddommeligt). Noget uden for vores krop og sind (vi kan kalde det ånd).

”Vi tror på Jesus Kristus, hans enbårne Søn, vor Herre...” – Jeg tror på Jesus som menneske og som en stor kanal fra det højere; at han udfyldte sin opgave på Jorden som vejviser for mennesker via åndelig kontakt til noget højere.

”... som er undfanget ved Helligånden, født af Jomfru Maria...” – Jeg tror at Jesus er født på menneskelig vis af en kvinde, men påvirket af åndelig indstråling, evt. ved fødslen eller senere (Helligånden). Evt. er der sket en Kristus-nedstråling.

”... pint under Pontius Pilatus, korsfæstet, død og begravet, nedfaret til Dødsriget, på tredje dag opstanden fra de døde, opfaret til himmels...” – Jeg tror på at Jesus måske genopstod fra de døde, måske for at vise at genopstandelse, eller reinkarnation, er mulig, men folkekirken er meget uenig med mig. Den var i 2015 på nippet til at smide en præst ud, fordi hun sagde at hun troede på reinkarnation.

”... siddende ved Gud Faders, den almægtiges, højre hånd, hvorfra han skal komme at dømme levende og døde.” – Jeg tror på at vi, når vi kommer over på den anden side (dør), så evaluerer (dømmer) vi vores nyligt udlevede liv på Jorden og planlægger vores næste inkarnation sammen med åndelige rådgivere/rådgivning.

Anvender vi de ca. 7,7 milliarder kroner, som bruges på den danske folkekirke, godt nok?

Jeg synes der er behov for en justering! Men det kan være jeg står alene. Der må vel være en årsag til at der er 4,4 millioner medlemmer af folkekirken? Det må vel være fordi de/I kan stå inde for ovenstående dogmer, samt mange andre?

Måske har kirken heller ikke virket? Efter 2000 år synes jeg ikke at næstekærligheden er så udviklet som man kunne ønske sig. Er der

en bedre metode, som ikke er så religiøs? Gennem de seneste 2000 år har der været religiøse spændinger og modsætninger som har betydet folkedrab. Kunne vi bidrage ved at gøre Danmark religionsfrit, så folk selv kunne vælge deres tro efter egen overbevisning? Fx ved at folk selv aktivt skulle tilvælge fx folkekirken. Kunne det virke beroligende på andre religiøse end protestanter, hvis landet ikke pr. definition havde en anden religion end fx en hindu, en muslim, en buddhist, en katolik m.fl.?

Bestyrelsens årsberetning for 2015

Årsberetningen skal handle om vores virksomhed i løbet af 2015, og hvilke resultater vi har opnået. Det er ikke nogen hemmelighed, at vi for tiden er udfordrede ressourcemæssigt. Som de fleste ved, er økonomien ikke god. Hertil kommer, at vi har mistet gode kræfter i løbet af de sidste år – mennesker, vi savner, både personligt for dem, de var, og fordi de lagde et stort stykke arbejde i kirken.

Ikke desto mindre er det lykkedes nogenlunde at holde kirken oven vande – især takket være de mange frivillige kræfter. Det er godt, at der stadig er nogle, der lægger ressourcer i det – for det er et vigtigt arbejde, der bliver udført i kirken. Både arbejdet med at tilbyde andagter og åndelig inspiration og i den forbindelse arbejdet med at holde kirken – herunder bygningen – kørende er et vigtigt arbejde. Og bare det, at vi er til stede, at kirken findes med de tilbud, vi nu kan stille på benene, spiller en vigtig rolle. Så tak til alle for det arbejde, der stadig holder os flydende. Det er afgørende for, at vi kan blive ved at tilbyde et fristed for dem, der ønsker at tænke selvstændigt om tro og religion.

Samværret i kirken, årets gang

Et af de vigtigste områder i vores arbejde er samværret i kirken; det afspejler vores ønske om at vise respekt for andres tro og holdninger og vores opfattelse af, at åben og tolerant debat om vores tro og holdninger er et kernepunkt for, at den enkelte kan udvikle sine holdninger.

Vi har varetaget opgaverne ved hver anden søndag i løbet af 2015 at holde andagter ved skiftende talere og med efterfølgende debat. Da vi ikke er bundet af krav om, at bestemte tekster skal danne grundlag for talen ved andagten, har talerne haft meget forskellige temaer: Tilgivelse, *Thomas Evangeliet*, spørgsmålet om, hvorvidt en ateist kan være unitar, Jesus' opstandelse og mange andre spørgsmål har dannet grundlag for at vi kunne opnå de mål, vi har sat os: at yde inspiration på det spirituelle område, give oplysning om religiøse emner og opfordre til at tænke over det religiøse.

Ingen andagt uden musik. Heldigvis har mange gode musikere givet deres tid og spillet til vores andagter, hvorved de har givet os dejlige oplevelser. Jeg vil gerne hermed takke dem, der har spillet til vores andagter.

Tilslutningen til andagterne har været vigende. Vi er ikke mange. Dog må man sige, at set i forhold til medlemstallet er fremmødet pænt.

I december havde vi et hyggeligt julemøde, hvor vi havde lotteri og sang sammen.

Vi har desværre også måttet holde en mindeandagt, hvor vi sagde farvel til et medlem, der ydede et kæmpe arbejde for Unitarisk Kirkesamfund: Lene Shoemaker døde i august 2015. Der blev afholdt mindeandagt for hende den 30. august. Der var rigtig mange mennesker – et udtryk for den betydning, Lene havde, ikke blot i vores kirke, men også i mange andre sammenhænge. Hun efterlader et stort savn. Vi må være taknemmelige for hendes indsats for kirken, en indsats, der var uvurderlig og er vanskelig at erstatte.

Som nævnt er en af vores opgaver at tage hånd om kirkebygningens vedligeholdelse. Den er en forudsætning for, at vi kan fungere som

kirke. Den 25. april havde vi igen en arbejdsdag, hvor der blev udført en række opgaver vedrørende bygningens vedligeholdelse. Det var hyggeligt og nyttigt på samme tid.

Som nævnt i indledningen kan vi ikke udføre vores opgaver her i kirken uden frivillig indsats. Derfor vil jeg også gerne takke de frivillige, der udfører et meget meget stort stykke arbejde vedrørende alt det praktiske her i kirken, med arrangementerne og kirkens drift i det hele taget.

Endnu en gang tak for opstilling af kaffeborde, fremstilling af kager, kaffebrygning, borddækning, indkøb, oprydning, afrydning, planlægning, opvask, gulvfejning, pasning af planter, piskning af flødeskum osv., osv. – alle disse ting, der er forudsætningen for vores samvær. Jeg og bestyrelsen er dybt taknemmelige over for alle dem, der deltager heri.

En del af vores opgaver er også kommunikationen i vores kirke. Den varetages i dag primært af vores blad, *Unitaren*, som Vagn Plenge fortsat er redaktør for. Bladet spiller en afgørende rolle – ikke blot for os, der kommer ofte i kirken, men også for de medlemmer, der bor så langt væk, at de ikke kan komme til vores andagter. De artikler, der trykkes i bladet, bidrager i høj grad til vores mål om at yde inspiration på det spirituelle område, give oplysning om religiøse emner og at opfordre til at tænke over det religiøse.

Målet varetages også i samarbejde med andre unitarer. Vi deltager i et vist omfang således i internationalt arbejde – om end det blev

vanskeligere, da vi mistede Lene. Det var primært hende, der stod for det internationale samarbejde. Vi har ikke helt fundet en form på området endnu efter hendes død.

Men vi er stadig medlemmer af bl.a. ICUU – International Council of Unitarians and Universalists, og vi bruger blandt andet de månedlige lystændingsord, som kommer fra ICUU, og som alle unitariske kirker verden over bruger (se s. 30 / red.). Vi læser dem som en del af vores andagter. Det styrker vores samhørighed med unitarer andre steder i verdenen, at vi ved, at andre unitariske menigheder også læser disse ord som led i deres andagter.

Økonomi

Det er ikke nogen hemmelighed, at vi mangler også økonomiske ressourcer. Ganske vist viser regnskabet et overskud, men det skyldes, at vi har fået en meget venlig og generøs gave på 50.000 kr. fra et medlem af kirken. Bestyrelsen er selvsagt taknemmelig for denne store gave, der falder på et tørt sted.

Bestyrelsen gør, hvad vi kan, for at spare, men der skal også være til aktiviteter, så kirken kan opfylde sit formål og løse sine opgaver. For at bedre situationen har vi hævet lejen fra vores lejere. Vi har en del lejere, og vi vil gerne have, at huset bliver brugt, men det slider også på huset at have så mange lejere. Der er i løbet af 2015 gjort et stort stykke arbejde af Ingrid og Viktor med at få formaliseret lejekontrakter mv., så vi har et større overblik over lejerne og den indtægt, de bidrager med. Vi regner med, at vi bliver nødt til at hæve lejen lidt mere for, at det kan balancere. Det er noget af det, bestyrelsen arbejder videre med.

Bestyrelsen vil i den forbindelse gerne sige tak til alle, der har støttet kirken økonomisk. Som de fleste ved, får vi ikke noget tilskud fra det offentlige, hvilket gør gaver så meget mere nødvendige. Så tak for såvel store som små beløb – de modtages alle med taknemmelighed.

Fremtiden

Som nævnt mangler vi ressourcer: mennesker, tid og penge. Det er

klart, at det er en udfordring for vores fortsatte arbejde, og det er ligeledes klart, at vi må arbejde for at få flere medlemmer.

Jeg tror i den sammenhæng, at det er vigtigt at se på årsagen til de manglende ressourcer. Det springer dog i øjnene, at vi ikke er de eneste, der har denne udfordring. Vi er lidt hårdt ramt lige nu, men de tendenser, der giver os udfordringer, findes alle vegne og giver stort set alle trossamfund udfordringer.

For det første konkurrerer vi ikke blot med andre kirker, herunder folkekirken, som man gjorde det tidligere; vi konkurrerer også med tv, fitnesscentre, biografer, events af forskellig slags og med det forhold, at manges arbejde fylder mere og mere – og vi konkurrerer mod den generelle mangel på tid, som de fleste i Danmark synes at lide under: Børnefamilier har ikke tid, ansatte har ikke tid, mange mennesker mangler tid til det, vi tilbyder – nemlig muligheden for fordybelse. Det er ironisk, at netop det, vi tilbyder – tid til fordybelse og nærmere kontakt med det, der er begrundelsen for alting – har mange ikke tid til at tage imod. Og måske tænker de heller ikke over, at de savner det; i hverdagen med dens mange gøremål kan man nemt miste fokus på det væsentlige.

Og så konkurrerer vi mod nettet; nettet med facebook, twitter, snapchat, YouTube, blogs og alle de andre aktiviteter, der foregår dér. En opgørelse viser, at danskere bruger i gennemsnit 2 timer om dagen på nettet. Unge mellem 15 og 29 år bruger 3½ time. 59% af alle danskere er på Facebook hver dag. I gennemsnit anvender en Facebook-bruger 1 time og 15 minutter dér ... hver dag. Det er ikke underligt, at kirker, sportsforeninger, sangforeninger, skakspilsforeninger, politiske partier og andre, der tidligere engagerede danskerne, alle oplever det samme – at tiden og ressourcerne forsvinder til fordel for nettet.

Så spørgsmålet er, hvordan vi får øjnene op hos flere for, at der sker noget her i kirken – noget, der er værd at deltage i?

Vi har tidligere talt om, at nettet også er en måde at komme i kontakt med andre på. Derfor har bestyrelsen sat et arbejde med at udvikle en helt ny hjemmeside i gang. Vi har set på forskellige udkast, som vores dygtige ansatte, Sofia, har udviklet, og vi kan i hvert fald

allerede love, at den nye hjemmeside bliver flot, lys, indbydende og meget mere informativ end den, vi har nu.

Vi har nedsat et udvalg, der skal arbejde med at udvikle hjemmesiden i løbet af foråret. Vi drøfter, om der skal være et nyhedsbrev – ikke i stedet for bladet, men som et supplement til det. Måske skal der være en blog. Måske skal vi have en debatside. Vi kan også lægge videoer med vores andagter på hjemmesiden, så de, der ikke har været her, eller de, der bor for langt væk, kan følge vores andagter alligevel.

Desuden har vi drøftet, om kirken skal på Facebook. Vi er ikke endeligt afklarede, for man skal huske, at er man først på Facebook, så skal man forblive aktiv; man bør ikke have en Facebook-side, hvor der aldrig sker noget. Det sender et dårligt signal og giver besøgende indtryk af, at når der ikke sker noget på siden ... ja, så er det nok, fordi der ikke sker noget i kirken. Derfor er det muligt, at vi blot slutter os til den Facebook-side, der allerede er oprettet af nogle unitarer: ”Unitarer i Danmark”. Det arbejder vi videre med i bestyrelsen.

Herudover må vi overveje, hvilke nye tiltag vi kan udvikle; blot skal vi huske, at de skal have noget med kirken og dens formål at gøre. Det kan være, at vi skal bruge ressourcerne på andet end andagter ... at vi må finde nye måder at være sammen om vores spiritualitet på. Måske skal vi lægge andagter på andre tidspunkter – mandagsandagter?

Vi skal nok også overveje det fællesskab, vi har med andre kirker – om der er muligheder for at gøre noget i fællesskab med andre kirker (som jo også er udfordrede). Jeg har tidligere talt om, at man måske kunne lave en pilgrimsvandring rundt til kirker på Østerbro eller lignende.

Det kan ikke udelukkes, at ressourcer til dette kan komme via en ny hjemmeside; jeg tror, at mange mennesker – især unge – i højere grad ønsker at være engagerede i korte projekter frem for længerevarende engagementer. Ved at arbejde med kortere projekter kan vi måske komme i kontakt med nogle personer, der tænker som os, men ikke føler for et længerevarende engagement.

Sådanne tiltag skal vi overveje i den kommende tid. Foreløbig bruger vi ressourcer på hjemmesiden og håber, at vi derved kan komme i kontakt med dem, der som os har lyst til at tænke selvstændigt om tro.

Ved Marianne Nørregaard, formand

Bestyrelsen 2016/2017: Valg og konstituering

Ingrid Eget og Maja Frederiksen forlod bestyrelsen.

Flemming Jensen og Marianne Nørregaard blev genvalgt til bestyrelsen, og Lakambini Sitoy blev nyvalgt. Lakambini har været medlem siden 2012 og deltog i konferencen for unitariske samfund i Europa, som blev afholdt i Rumænien i september 2012.

Preben Bovin og Tara Gregers blev genvalgt som revisorer.

Herefter har bestyrelsen konstitueret sig således:

Marianne Nørregaard: formand

Flemming Jensen: næstformand

Vagn Plenge: kasserer og redaktør

Victor Wennesz: tilsyn med bygningen

Lakambini Sitoy: udenlandske relationer

Kontingent og abonnement 2016

Kontingentet er uændret 600 kr. for enkeltmedlemmer og 800 kr. for en familie, inkl. *Unitaren*. Det kan betales over to halvårige rater.

Abonnement på *Unitaren* koster uændret 120 kr. for 6 numre.

Betal gerne til vores konto i Nordea: reg.nr. 2104, konto nr. 8030 009 070 – eller ved indbetaling til girokonto 83557702. Du kan også betale kontant under møder i kirken.

Vi er meget taknemmelige for gavebidrag. De kan indbetales på samme måde, med angivelse af at det er en gave, evt. til et bestemt formål.

Navn og adresse bedes anført tydeligt på indbetalingen.

Andagter og møder

Søndag d. 10. april kl. 14, andagt ved Vagn Plenge

Søndag d. 24. april kl. 14, samvær ved Flemming Jensen

Søndag d. 8. maj kl. 14, andagt ved Ingrid Eget

Søndag d. 22. maj kl. 14, samvær ved Marianne Nørregaard

Søndag d. 5. juni kl. 14, andagt ved Marianne Nørregaard

Søndag d. 19. juni kl. 14, samvær ved Ingrid Eget

Søndag d. 21. aug. kl. 14, andagt

Med forbehold for ændringer i rækken af ansvarlige.

Alle er velkomne.

I 2016 vil vi indtil videre skiftevis have en normal **andagt** – og skiftevis et **samvær** i krypten med sang og samtale omkring ”kaffebordet” efter et oplæg eller oplæsning.

Efter søndagsandagterne er der ligeledes ”kaffebord”, med mulighed for samtale om dagens andagt mm.

Via **email** vil vi hurtigt kunne orientere om møde-ændringer, såvel som minde om møder, samt udsende anden aktuel information. Vi opfordrer dem der er interesseret i at modtage sådanne meddelelser, til at sende deres email adresse til *post@unitarerne.dk*

Oplysning om **Unitarisk Kirkesamfund og unitarisme**, foruden et udvalg af salmer og sange, mm, kan ses på hjemmesiden: *www.unitarerne.dk*

Betaling af **kontingent eller abonnement 2016**, se s. 39.